

СЛОБОЖАНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
код ЄДРПОУ 04525024

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

16 жовтня 2023 року

сmt Слобожанське

№ 276/р/п

Про запровадження системи енергетичного менеджменту
у Слобожанській селищній територіальній громаді

Відповідно до статей 27, 29, 30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», Розпорядження Кабінету Міністрів №732-р від 26.04.2017 р. «Про затвердження плану заходів із впровадження систем енергетичного менеджменту в бюджетних установах» з метою впровадження системи енергоменеджменту у Слобожанській селищній територіальній громаді, підвищення рівня ефективності використання всіх видів енергетичних ресурсів, забезпечення комфортних умов у будівлях бюджетної сфери, зменшення видатків з бюджету Слобожанської селищної територіальної громади на оплату енергоносіїв та отримання максимального ефекту від впровадження енергоефективних заходів,

НАКАЗУЮ:

1. Запровадити систему енергетичного менеджменту у Слобожанській селищній територіальній громаді.
2. Затвердити Положення про систему енергетичного менеджменту бюджетної сфери у Слобожанській селищній територіальній громаді (далі Положення) (додаток 1).
3. Затвердити Порядок збору інформації щодо стану споживання енергоресурсів бюджетними установами комунальної власності на території Слобожанської селищної територіальної громади (далі – Порядок) (додаток 2).
4. Керівникам бюджетних установ, що знаходяться у комунальній власності Слобожанської селищної територіальної громади, в термін до 13 листопада 2023 року:
 - визначити відповідальних за моніторинг споживання енергоресурсів та впровадження енергоефективних заходів і забезпечити їх вільний доступ до комп'ютеризованого робочого місця з підключенням до мережі Інтернет;
 - подати до виконавчого комітету Слобожанської селищної ради відомості щодо визначених відповідальних осіб та їх контактні дані (ПІБ, посада, номер телефону, електронна адреса);
 - вжити заходів по забезпеченню систематичності надання інформації про фактичне споживання енергоресурсів відповідно до Порядку.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника селищного голови з питань діяльності виконавчих органів селищної ради Ігоря ШАПОВАЛОВА.

Селищний голова

Іван КАМІНСЬКИЙ

Перший заступник селищного голови
_____ Ігорь ШАПОВАЛОВ
«__» _____ 2023

Начальник юридичного відділу
_____ Ірина ШЕРСТЮК
«__» _____ 2023

**Положення
про систему енергетичного менеджменту
у Слобожанській селищній територіальній громаді**

1. Загальні положення

1. Положення про систему енергетичного менеджменту (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про енергозбереження», Указу Президента України від 16 червня 1999 року №662/99 «Про заходи щодо скорочення енергоспоживання бюджетними установами, організаціями та казенними підприємствами», розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 року № 732-р «Про затвердження плану заходів із впровадження систем енергетичного менеджменту в бюджетних установах».

2. Дія Положення поширюється на адміністративні будівлі виконавчих органів селищної ради, а також установ, закладів, засновником яких є Слобожанська селищна рада.

3. Метою затвердження Положення є впровадження постійно діючої системи динамічного моніторингу і отримання інформації щодо фактичного енергоспоживання та оптимальної температури повітря у приміщеннях, які належать до комунальної власності у режимі щоденного моніторингу за показниками лічильників обліку енергетичних ресурсів та температурних приладів (далі - система енергомоніторингу).

4. Безперервне циклічне функціонування системи енергетичного менеджменту включає оперативний моніторинг та аналіз показників енергоефективності, а також моніторинг реалізації енергоефективних проектів.

5. Щоденний моніторинг за використанням енергоресурсів та оптимальної температури повітря у приміщеннях, які належать до комунальної власності - це система збирання, накопичення та збереження показників приладів, що визначають обсяги спожитих енергоресурсів.

6. Ефективно налагоджений моніторинг дає змогу швидко і якісно виконати аналіз споживання енергоресурсів та прийняти рішення щодо заходів, які допоможуть підвищити ефективність використання енергоресурсів у приміщеннях, які належать до комунальної власності та підвищити комфортність перебування в них.

7. Енергоефективні заходи - це заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів об'єктами, які належать до комунальної власності, спрямовані на скорочення видатків на енергоспоживання.

8. Основні перешкоди для впровадження енергоефективних заходів:

1) відсутність ефективного енергомоніторингу необхідного для здійснення повноцінного збору інформації щодо стану споживання енергоресурсів в установах, які належать до комунальної власності;

2) відсутність аналізу щодо стану споживання енергоресурсів в установах, які належать до комунальної власності.

9. Завдання щоденного контролю:

1) забезпечення оперативного доступу до інформації про стан споживання енергоресурсів та оптимальної температури повітря в установах, які належать до комунальної власності;

2) проведення аналізу стану споживання енергоресурсів та оптимальної температури повітря в установах, які належать до комунальної власності;

3) виявлення фактів нераціонального використання енергоресурсів та потенціалу щодо їх економії;

- 4) виявлення та оперативне реагування на втрати енергоресурсів (аварії, пошкодження, несанкціоноване використання тощо);
- 5) сприяння додатковому залученню інвестиційних ресурсів для впровадження енергоощадних заходів в установах, які належать до комунальної власності;
- 6) створення умов для впровадження автоматизованого збору, обробки, аналізу та зберігання даних щодо споживання енергоресурсів установами, які належать до комунальної власності.

2. Особи, відповідальні за впровадження енергетичного менеджменту

1. В Слобожанській селищній територіальній громаді координація роботи із запровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту покладається на виконавчий комітет Слобожанської селищної ради.
2. Розпорядженням селищного голови визначається посадова особа, що організовує впровадження та функціонування системи енергомоніторингу і контроль за ефективним використанням енергоресурсів.
3. В кожній установі, яка належить до комунальної власності, визначається особа, відповідальна за збір та внесення до системи енергомоніторингу (таблиці Google) інформації з приладів обліку споживання енергоресурсів та температурних показників (далі - відповідальна особа).

3.Обов'язки відповідальної особи територіальної громади

1. Узагальнює та аналізує надану інформацію про споживання енергоресурсів, а також інформацію щодо виконаних та запланованих ремонтів, пов'язаних зі зниженням споживання енергоресурсів в установах, які належать до комунальної власності.
2. Надає селищному голові, по кожній установі, закладу, інформацію щодо рівня енергоспоживання, обґрунтування перевитрат або економії рівня енергоспоживання.
3. Готує рекомендації щодо підвищення ефективності використання енергоресурсів в установах, які належать до комунальної власності.
4. Готує пропозиції щодо включення заходів з підвищення ефективності енергоспоживання до програми економічного і соціального розвитку громади на відповідний рік.
5. Взаємодіє із установами, які належать до комунальної власності, у визначеному законодавством порядку, з питань підвищення ефективності енергоспоживання.

4. Основні завдання відповідальної особи установи

1. Відповідає за ведення системи енергомоніторингу та збір інформації про стан споживання ресурсів у будівлі.
2. Готує рекомендації керівнику установи щодо проведення енергоефективних заходів.
3. Щоденно, крім вихідних та святкових днів, здійснює збір інформації з приладів обліку споживання енергоресурсів та температурних показників до 10 години та вносить зібрані дані до таблиці Google, а також аналізує отримані дані на предмет відхилення, у разі якщо система енергомоніторингу показала таке відхилення.
4. Якщо система енергомоніторингу виявила значне відхилення споживання енергоресурсу (більше ніж на 10%) - негайно інформують безпосереднього керівника, якщо перевищення виникло внаслідок надзвичайної ситуації техногенного характеру (аварії, катастрофи тощо) - вживає відповідні заходи для стабілізації ситуації. У випадку, якщо була допущена помилка при знятті показників - зняття показників повторюється. У разі виявлення несправності приладу обліку - інформують безпосереднього керівника.
5. Слідкує за своєчасним здійсненням обслуговування інженерних систем відповідними фахівцями, своєчасним проходженням приладами обліку метрологічної повірки, а також інших заходів, пов'язаних з підвищенням ефективності енергоспоживання.

5. Організація виконання Положення

1. Всі прилади обліку, за допомогою яких здійснюється контроль споживання енергоресурсів, повинні бути сертифіковані на території України.
2. Перелік енергоресурсів та температурних показників для щоденного контролю:
 - 1) температура повітря в обраних внутрішніх приміщеннях, °С;
 - 2) вода холодна, мЗ
 - 3) електрична енергія, кВт;
 - 4) природний газ, мЗ;
3. Для виконання щоденного контролю, відповідальна особа використовує наступні типи обладнання:
 - 1) термометр зовнішній;
 - 2) термометр внутрішній;
 - 3) лічильник холодної води;
 - 4) лічильник електричної енергії;
 - 5) газовий лічильник.

6. Стимулювання відповідальних осіб

Керівникам установ, які належать до комунальної власності, рекомендується запровадити систему стимулювання у вигляді преміювання осіб, які безпосередньо задіяні в процесі підвищення енергоефективності, в межах видатків на оплату праці, затверджених у кошторисі, згідно з чинним законодавством.

Секретар селищної ради

Людмила ЛАГОДА

Додаток 2
до розпорядження
селищного голови
від 16.10.2023 року № 276/р/п

**Порядок збору інформації
щодо стану споживання енергоресурсів
бюджетними установами комунальної власності
на території Слобожанської селищної територіальної громади**

Загальні положення

1.1. Порядок збору інформації щодо стану споживання енергоресурсів бюджетними установами комунальної власності на території Слобожанської селищної територіальної громади (далі – Порядок) спрямований на запровадження моніторингу за фактичним споживанням енергетичних ресурсів організаціями, установами та закладами комунальної власності. Порядок визначає процедуру внесення відповідної інформації до таблиці Google.

1.2. Порядок поширюється на адміністративні будівлі виконавчих органів селищної ради, а також установ, організацій, закладів, підпорядкованих селищній раді, що повністю утримуються за рахунок коштів бюджету селищної територіальної громади.

1.3. Метою застосування Порядку є організаційне забезпечення впровадження постійно діючої системи динамічного нагляду та отримання достовірної інформації в режимі щоденного та щотижневого зчитування відповідних даних з приладів (лічильників) обліку споживання енергетичних ресурсів у будівлях комунальної власності на території міської об'єднаної громади для подальшого проведення моніторингу, аналізу і оцінки основних показників стану використання енергетичних та водних ресурсів у бюджетній сфері, забезпечення планомірного та ефективного впровадження заходів з енергозбереження та реалізації енергоефективних проектів.

1.4. Енергетичний моніторинг – це систематичні заходи, які спрямовані на запровадження раціонального використання енергоресурсів та розроблення в подальшому обґрунтованих і прозорих лімітів на споживання теплової енергії, електричної енергії, газу та води бюджетними установами на території громади (заклади освіти, медицини, культури, спорту, адміністративні приміщення виконавчих органів селищної ради).

Моніторинг передбачає централізований збір інформації про споживання енергоресурсів для їх подальшого аналізу та вжиття заходів по недопущенню нераціонального використання ресурсів, а саме: надання відповідальними за моніторинг споживання енергоресурсів та впровадження енергоефективних заходів (енергоменеджерами установ) показників лічильників щодо обсягів спожитої теплової енергії, електричної енергії, газу, води по кожному закладу шляхом внесення інформації до таблиці Google, що дозволить отримати оперативну інформацію відповідальному за впровадження системи енергетичного менеджменту в селищній громаді для вчасного вжиття необхідних заходів по оптимізації подальших витрат паливно-енергетичних ресурсів і, як результат, зменшення обсягів бюджетних коштів на оплату енергоносіїв.

1.5. Порядок збору інформації визначає вимоги до керівників та відповідальних осіб відповідних установ щодо налагодження процедур енергетичного моніторингу, що дозволяють впровадити системний підхід до питання забезпечення постійного контролю енергетичних параметрів, підвищення рівня ефективності використання енергетичних ресурсів, а також планування заходів з енергозбереження.

1.6. Відповідальні особи, задіяні в процедурі енергетичного моніторингу, у своїй діяльності керуються чинним законодавством України, рішеннями селищної ради, її виконавчого комітету, розпорядженнями селищного голови та цим Положенням.

1.7. У бюджетних установах, що здійснюють свою діяльність на території громади, всі прилади обліку споживання енергоресурсів, повинні бути сертифіковані на території

України, внесені в реєстр засобів вимірювальної техніки, мати чинне свідоцтво про державну повірку та, згідно з актом, введені в експлуатацію.

Поняття і терміни

Порядок здійснення моніторингу за фактичним споживанням енергоносіїв установами, організаціями та закладами на території Слобожанської селищної територіальної громади передбачає використання таких основних визначень та понять.

2.1. *Енергетичний моніторинг* – сукупність заходів, спрямованих на безперервне відстеження за споживанням енергоресурсів бюджетними установами та забезпечення постійного контролю економічної ефективності енергоефективних заходів в ході їх впровадження.

2.2. *Бюджетна установа* – це установи, заклади, організації та підприємства, що повністю або частково утримуються за рахунок коштів бюджету селищної ради.

2.3. *Енергоменеджери установ* – особи, визначені відповідальними за ведення системи енергомоніторингу та збір інформації про стан споживання енергоресурсів бюджетної будівлі.

2.4. *Енергоменеджер територіальної громади* – посадова особа виконавчого комітету селищної ради, визначена відповідальною за впровадження системи енергетичного менеджменту в Слобожанській громаді.

2.5. *Енергоефективність* – співвідношення між реально досягнутими результатами діяльності бюджетної установи і обсягами споживання енергії для досягнення цих результатів.

2.6. *Паливо-енергетичні ресурси* – сукупність усіх природних, а також перетворених видів палива та енергії, які використовуються в національному господарстві.

2.7. *Раціональне використання паливо-енергетичних ресурсів* – досягнення максимальної ефективності використання паливо-енергетичних ресурсів при існуючому рівні розвитку техніки та технології і одночасному зниженні техногенного впливу на навколишнє природне середовище.

2.8. *Ліміти споживання енергоресурсів* – це гранична величина витрат паливо-енергетичних ресурсів, розроблена на основі даних про споживання для кожного конкретного об'єкта, ця величина є динамічною і підлягає коригуванню.

Моніторинг процесів енергоспоживання в бюджетних установах на території Слобожанської селищної територіальної громади

3.1. Моніторинг споживання енергоресурсів, впровадження заходів з енергозбереження та підвищення ефективності використання бюджетних коштів на оплату спожитої електричної енергії, газу, води в установах бюджетної сфери виконується на різних рівнях управління, а саме:

- на рівні управління системою енергомоніторингу в бюджетній установі;
- на рівні управління впровадженням системи енергетичного менеджменту в територіальній громаді.

3.2. Моніторинг процесів на рівні управління системою енергомоніторингу у бюджетній установі виконується шляхом проведення внутрішніх обстежень і аудитів, розроблення планів коригувальних та попереджувальних дій і контролю за виконанням цих планів. Відповідальними за проведення процесів енергомоніторингу на цьому рівні є уповноважені енергоменеджери під управлінням керівника відповідної бюджетної установи.

3.3. Рівні прийняття рішень в контексті функціонування системи енергомоніторингу включають:

- рівень виконання заходів з енергозбереження та контролю обсягів енергоспоживання безпосередньо у бюджетних установах;

рівень відповідальних осіб (енергоменеджерів) у бюджетних установах – внесення показників лічильників енергоресурсів, температури, інших даних;

рівень відповідальної посадової особи виконавчого комітету Слобожанської селищної ради за впровадження системи енергетичного менеджменту в територіальній громаді (енергоменеджер ТГ) – загальний контроль за споживанням енергоресурсів, проведення аналізу даних та формування звітів для керівництва, побудова дієвої системи комунікацій з усіма учасниками процесу збору та аналізу даних із споживання енергоресурсів; рівень керівництва Слобожанської селищної ради – формування енергетичної політики на території селищної територіальної громади.

Порядок збору інформації щодо споживання енергоресурсів в бюджетних установах на території Слобожанської селищної територіальної громади

Збір інформації щодо стану споживання енергоресурсів у бюджетних установах на території Слобожанської селищної територіальної громади проводиться наступним чином.

4.1. Відповідальна посадова особа виконавчого комітету Слобожанської селищної ради за впровадження системи енергетичного менеджменту в громаді (енергоменеджер громади):

4.1.1. Видає бюджетній установі посилання на Google таблицю для ведення обліку споживання енергоресурсів.

4.1.2. Проводить енергетичний моніторинг та контроль внесення енергоменеджерами установ показників приладів обліку (лічильників) до Google таблиці.

4.1.3. Забезпечує загальний аналіз споживання енергетичних ресурсів, ефективності проведених енергозберігаючих заходів та реалізованих енергоефективних проектів в розрізі окремих будівель чи приміщень бюджетних установ на території Слобожанської селищної територіальної громади та надає керівництву селищної ради узагальнюючі звіти з енергоспоживання і пропозиції по покращенню поточних показників стану використання енергоресурсів, уточнення лімітів, коригування запланованих заходів і завдань з енергозбереження, виконання попереджувальних дій з метою недопущення виникнення відхилень від запланованих заходів.

4.1.4. Вивчає інвестиційні пропозиції, спрямовані на вдосконалення систем енергоспоживання та підвищення ефективності енергоспоживання у бюджетних установах на території селищної територіальної громади, а також передовий досвід з впровадження енергоощадних технологій та кращі практики з питань енергозбереження в бюджетній сфері.

4.1.5. Забезпечує проведення внутрішніх енергетичних аудитів будівель бюджетних установ на території Слобожанської селищної територіальної громади.

4.1.6. Надає пропозиції щодо здійснення мотивації енергоменеджерів бюджетних установ за достовірне та своєчасне внесення інформації про споживання енергоресурсів до системи моніторингу споживання енергоресурсів, а також стимулювання керівників цих установ до економії та раціонального споживання енергоресурсів.

4.1.7. Досліджує та погоджує пропозиції щодо впровадження енергоефективних заходів, програм з енергоефективності, зменшення споживання енергоресурсів на наступний рік.

4.1.8. Готує матеріали для проведення нарад, навчань, семінарів з питань функціонування системи енергетичного моніторингу.

4.2. Відповідальні особи в бюджетних установах (енергоменеджери установ):

4.2.1. Ведуть облік наявності та справності приладів обліку енергоносіїв по будівлях.

4.2.2. Несуть відповідальність за своєчасне проходження приладами обліку державної повірки, складають графік проходження приладами обліку державної повірки, який затверджується керівником установи.

4.2.3. Забезпечують занесення в обов'язковому порядку всіх необхідних даних показників по об'єкту енергозбереження до системи енергомоніторингу (у разі зміни показників вносять відповідні коригування) та щоденне (в робочі дні тижня з 10:00 до 11:00) зняття показників з приладів обліку енергетичних та водних ресурсів у бюджетній будівлі (в тому числі, якщо в приміщенні є орендар) і збереження таких даних у Google таблиці.

4.2.4. Проводять щотижневий оперативний контроль за споживанням енергоресурсів. В разі суттєвого відхилення від споживання в порівнянні з показниками приладів обліку з аналогічним попереднім періодом з'ясовують причину відхилення, про що повідомляють керівника бюджетної установи та енергоменеджера громади.

4.2.5. При закритті звітних місяців формують і надають керівнику бюджетної установи та одночасно енергоменеджеру громади звіт щодо фактичного споживання енергоресурсів у відповідності до встановленого ліміту і, при необхідності, надають пояснення.

4.2.6. Щоденно протягом опалювального періоду вносять до системи показники середньої внутрішньої температури будівлі.

4.3. Керівники бюджетних установ: (відповідальні за організацію системи енергомоніторингу в установах):

4.3.1. Несуть персональну відповідальність за дотримання вимог порядку, вчасне та повне заповнення Google таблиці даними, своєчасне подання звітів та інформацій.

4.3.2. На період відсутності основних призначених осіб, відповідальних за моніторинг показників приладів обліку та за ведення системи енергомоніторингу, визначають осіб, які виконуватимуть їх обов'язки, таким чином забезпечуючи безперервність функціонування системи енергомоніторингу в бюджетній установі.

4.3.3. Забезпечують внесення змін до посадових інструкцій щодо виконання відповідних обов'язків, визначених Порядком.

4.5.4. На підставі отриманих звітів від відповідальних осіб за ведення системи енергомоніторингу проводять аналіз раціонального використання енергетичних ресурсів та при наявності розбіжностей у виставлених рахунках до показників фактичного споживання енергетичних ресурсів додатково доручають провести аналіз та вживають заходи щодо їх усунення.

4.5.5. Надають пропозиції до програм з енергозбереження у бюджетній сфері Слобожанської селищної територіальної громади щодо необхідності впровадження енергоефективних заходів.

Відповідальність

5.1. Відповідальні особи бюджетних установ несуть дисциплінарну відповідальність за достовірність внесених даних до Google таблиці.

5.2. Відповідальні особи разом із керівниками бюджетних установ несуть адміністративну відповідальність за нераціональне використання енергоресурсів та не обґрунтоване їх перевищення.

Секретар селищної ради

Людмила ЛАГОДА